

Aan

Minister van Langdurige
Zorg, Jeugd en Sport

Deadline: 06-03-2026

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Kamervragen Westerveld spraakherkenningshulpmiddelen en tolken in relatie tot het onderwijs

Datum Document

3 maart 2026

Kenmerk

4335759-1093542-DMO

Bijlage(n)

-

1. Aanleiding

Aanleiding voor deze nota zijn schriftelijke Kamervragen van het lid Westerveld (GroenLinks-PvdA) over spraakherkenningshulpmiddelen en tolken in relatie tot het onderwijs.

2. Geadviseerd besluit

Indien akkoord met de beantwoording van de Kamervragen, verzoek ik u deze te ondertekenen. In overleg met OCW is besloten dat u ondertekent mede namens de staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie.

3. Kernpunten

- Voor een deel zijn de vragen over spraakherkenningsmiddelen en tolken in relatie tot het onderwijs een opvolging van eerdere Kamervragen uit augustus 2025, ook van Westerveld, en voor een deel gaan de vragen over de inzet van spraakherkenningshulpmiddelen in het onderwijs.
- In de beantwoording wordt ingegaan op de volgende thema's:
  - De stand van zaken rond de toezegging dat OCW, VWS en UWV en de belangenorganisaties in gesprek gaan over welke behoefte er bij leerlingen en studenten is voor het gebruik van spraakherkenningshulpmiddelen in het onderwijsdomein. Dit gesprek wordt door VWS en OCW georganiseerd en zal binnenkort plaatsvinden;
  - De toegang en vergoeding van spraakherkenningshulpmiddelen en de rol van deze middelen in het onderwijsdomein;
  - De beschikbaarheid van (Engelstalige) schrijf- en gebarentolken,

de omvang van de vraag naar deze tolken in het onderwijs en de gevolgen van het stoppen van de opleiding schrijftolk aan de Hogeschool Utrecht.

Kenmerk
4335759-1093542-DMO

- De vragen die op vooral op uw terrein liggen, gaan over:
  - Het gebruik van spraakherkenningshulpmiddelen en het gesprek met betrokken partijen (OCW, UWV, zorgverzekeraars en vertegenwoordigers van belangenorganisaties) over de behoefte die ligt bij leerlingen en studenten over het gebruik van deze hulpmiddelen (vragen 1 en 2);
  - De verplichtingen die voortvloeien uit het VN-Verdrag Handicap als het gaat om toegang tot spraakherkenningshulpmiddelen en het meepraten van ervaringsdeskundigen als het gaat om maken van beleid (vraag 3);
  - De beschikbaarheid van tolken en de aanvullende rol van spraakherkenningshulpmiddelen in dat kader (vraag 6).
- De deadline voor beantwoording was 11 februari jl. Er is een uitstelbrief verzonden, omdat de afstemming ten behoeve van de beantwoording meer tijd vergde.
- Westerveld vraagt om beantwoording van de Kamervragen voor het WGO van 9 maart. De afstemming met OCW, UWV en SZW is rond.
- De vorige Kamervragen zijn ook gesteld naar aanleiding van een reportage van EenVandaag van oktober 2024 over tolkentakort. Sindsdien zijn maatregelen genomen om het tolkentakort tegen te gaan. Om tot een betere beschikbaarheid van tolken bij calamiteiten te komen, is per 1 april 2025 Tolkcontact in samenwerking met UWV, OCW, SZW en VWS gestart met een nieuwe werkwijze van de achterwacht. Hierdoor is er een pool beschikbaar om bij calamiteiten ingezet te worden. Deze achterwachtregeling heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de beschikbaarheid van tolken bij calamiteiten. In de eerste zes maanden van de pilot is het aantal calamiteiten waarbij geen tolk gevonden kon worden, afgenomen naar slechts 3% van de situaties. Vanaf 1 april 2026 wordt deze maatregel structureel ingevoerd.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- Westerveld heeft 12 augustus 2025 Kamervragen gesteld over het gebrek aan tolken voor mensen die slechthorend of doof zijn en spraakherkenningsmiddelen (Aanhangsel Handelingen, 2025/26, nr. 123).
- De huidige vragen van Westerveld gaan met name over de spraakherkenningsmiddelen en tolken in relatie tot het onderwijs en gaan o.a. over hoe het staat met de toezeggingen die zijn gedaan bij de beantwoording van de Kamervragen van augustus 2025.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Niet van toepassing.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld
Niet van toepassing.

d. Gevolgen administratieve lasten
Niet van toepassing.

e. *Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties*
Niet van toepassing.

f. *Juridische aspecten haalbaarheid*
Niet van toepassing.

g. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*
De beantwoording is afgestemd met de ministeries van OCW en SZW en met het UWV.

h. *Toezeggingen*

- Door de minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport en de staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie wordt in de beantwoording van vragen 1, 3 en 4 de toezegging gedaan dat de Kamer voor de zomer wordt geïnformeerd over de opbrengst van de gesprekken van VWS, OCW, UWV en zorgverzekeraars met de vertegenwoordiging van Siméa, FODOK en Dovenschap.

i. *Fraudetoets*
Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot de personen herleidbare informatie is onleesbaar gemaakt in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Kenmerk

4335759-1093542-DMO